

Kritéria „PŘÍNOS K POZNÁNÍ“ a „SPOLEČENSKÁ RELEVANCE“ podle čl. 2.7 Metodiky 17+¹

Přínos k poznání je tradiční kritérium hodnocení vědeckých výstupů, posuzující originalitu, význam a obtížnost získání výsledku, uplatňované zejména na výsledky základního výzkumu.

Společenská relevance je chápána jak ve smyslu komerční užitečnosti (typicky průmyslový výzkum přinášející ekonomické zisky), tak ve smyslu společenské užitečnosti či „potřebnosti“ (typicky výzkum vznikající na společenskou resp. rezortní objednávku nebo ve společenských a humanitních oborech výzkum relevantní pro širší společnost, který produkuje výzkumné organizace mimo rezorty). Společenskou relevancí se rozumí vliv/změna/přínos a to v oblastech mimo akademickou sféru: ekonomika, společnost, kultura, veřejná správa/služby, zdraví, životní prostředí, kvalita života.

— Kvalitativní stupnice přínosu k poznání:

- [1] Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání na špičkové světové úrovni (world-leading).
- [2] Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání na vynikající mezinárodní úrovni, ale nedosahuje nejvyšší úrovně excelence (excellent).²
- [3] Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání mezinárodně uznávaný.
- [4] Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání národně uznatelný.
- [5] Výsledek, který nesplňuje standard národně uznatelné práce.³

Kvalitativní stupnice společenské relevance:

- [1] Výsledek na špičkové úrovni (world-leading), jehož využití v praxi přinese zásadní změnu s mezinárodním ekonomickým dopadem (reálný předpoklad širokého uplatnění na více zahraničních trzích atd.), nebo změnu s mimořádným dopadem mezinárodního charakteru na společnost (reálný předpoklad zásadního uplatnění na mezinárodní úrovni v oblastech veřejného zájmu).
- [2] Výsledek na vynikající úrovni (excellent), jehož využití v praxi přinese změnu s mezinárodním ekonomickým dopadem (reálný předpoklad uplatnění na zahraničním trhu atd.), nebo změnu s významným dopadem na společnost (reálný předpoklad zásadního uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- [3] Výsledek na velmi dobré úrovni, jehož využití v praxi přinese změnu s ekonomickým dopadem na českém trhu nebo změnu s dopadem na společnost (reálný předpoklad uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- [4] Výsledek na průměrné úrovni, jehož využití v praxi přinese dílčí změnu s ekonomickým dopadem na českém trhu nebo dílčí změnu s dopadem na českou společnost (reálný předpoklad dílčího uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- [5] Výsledek na podprůměrné úrovni, jehož využití v praxi pravděpodobně nepřinese žádnou změnu s ekonomickým dopadem ani změnu s dopadem na českou společnost (není reálný předpoklad uplatnění v oblastech veřejného zájmu).

¹ Metodika hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády dne 8. února 2017 č. 107.

² Špičková světová úroveň znamená absolutní standard kvality v každé oblasti i podoblasti.

³ „Špičková světová úroveň“, „mezinárodně“ a „národně“ uznávané v tomto kontextu označují standardy kvality. Neodkazuje na povahu nebo zeměpisný rámec působnosti jednotlivých subjektů, ani na místo provádění výzkumu nebo oblast jeho šíření. Např. výzkum, který je zaměřen na téma specifické pro ČR, může splňovat kritéria pro „špičkovou světovou úroveň“. Naopak práce s mezinárodním zaměřením nemusí být „špičkovým světovým, mezinárodně vynikajícím nebo mezinárodně uznávaným“ standardem.

Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů provedla **doplňující výklad hodnoticí škály pro hodnocení dle kritéria společenská relevance:**⁴

„Termíny "světovost" či "světová excelence" mají rozdílný charakter, pokud jsou užívány v oborech, které přirozeně utvářejí jednu celosvětovou komunitu, a **v oborech, které jsou ze své podstaty spjaty s určitou lokální společností a kulturně-politickým prostorem.**

Zatímco v prvním případě světovost znamená, že daný badatel či tým je na špici mezi těmi, kteří celosvětově řeší identickou vědeckou problematiku, v případě druhém je **světový tehdy, když je schopen své téma reflektovat na stejné vědecké úrovni, na níž to ve světě činí ti nejlepší v rámci svého lokálního kontextu, tj. s využitím metodických postupů, které jsou na úrovni srovnatelné se světovou špičkou v dané oborové skupině, ač jsou aplikovány na téma důležité v lokálním kontextu.** To se může týkat jak společenských a humanitních oborů, např. témata jako jsou národní jazyk, literatura, kultura, dějiny, **právo** apod., tak i oborů technických, environmentálních nebo zemědělských apod., kde jsou výstupy v excelentní kvalitě vyvinuty speciálně pro potřeby lokální společnosti.

Obdobný výklad lze uplatnit při hodnocení potenciálních ekonomických přínosů v rámci některých regionálně specifických oborů jako je zemědělství, pokud jsou výstupy určujícím způsobem uplatněny pro potřeby lokální společnosti. Dosažení takových výsledků je založeno na využívání metodických postupů, které jsou na vědecké úrovni předních světových pracovišť. V takových případech lze hodnotit významnost ekonomických dopadů v národním kontextu. Místo přínosů změn s mezinárodním ekonomickým dopadem lze pak hodnotit přínosy s národním ekonomickým dopadem, pokud jsou s dopady obdobných výsledků se světem srovnatelné.

Naopak **nelze jednoduše dovozovat, že výsledek se světovým potenciálem nemůže být v žádném případě napsán jinak než anglicky.**

DRUHÝ VÝSLEDKŮ

U publikačních výsledků se rozlišují kategorie

- **recenzovaný odborný článek (J_{imp} , J_{sc} a J_{ost})**
 - a. J_{imp} – původní/přehledový článek v recenzovaném odborném periodiku, který je obsažen v databázi Web of Science (dále „WoS“) s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“
 - b. J_{sc} – původní/přehledový článek v recenzovaném odborném periodiku, který je obsažen v databázi SCOPUS s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“;
 - c. J_{ost} – původní / přehledový článek v recenzovaném odborném periodiku, které nespádá do žádné z výše uvedených skupin. Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik se nepoužije. Rozhodující je, zda recenzovaný odborný článek splňuje obecné požadavky na tento druh výsledku a prošel řádně procesem recenzního řízení.
- **odborná kniha (B)**
- **kapitola v odborné knize (C)**
- **stat' ve sborníku (D)**, pokud je evidován v databázi SCOPUS ve zdrojích („Sources“) typu Book Series nebo Conference Proceedings nebo v databázi WoS Conference Proceedings Citation Index, anebo jde o článek ve zvláštním čísle časopisu evidovaném v některé z uvedených databází, které je věnováno publikaci konferenčních příspěvků.

Podrobné vymezení kategorií viz zde (str. 4-7): <https://science.law.muni.cz/dokumenty/42527>

⁴ 100. zasedání KHV dne 6. 11. 2017.